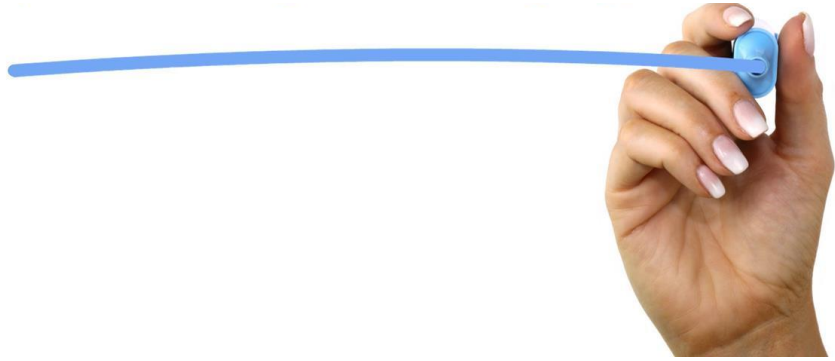

HORMONLAR

Kaynakça: Lehninger Biyokimyanın İlkeleri kitabı kaynak olarak kullanılmıştır.

2) Etkidiđi bölge bakımından hormonlar

Lokal (yerel) hormonlar

- Etkilerini salındıkları yerde ya da yakınında gösterirler.
- Yapısı en karmaşık olanlardır.
- Bağırsaklardan salınan birçok hormon, sekretin, parasemp ve motor nöronlardan salınan asetilkolin, yaralanmış dokudan salınan histamin...

Genel hormonlar

- Özel endokrin bezler tarafından salgılanırlar.
- Hedef hücreleri genellikle salındıkları yerden uzaktadır.
- Epi, NE, GH, T3, T4, Parathormon, Kalsitonin...

3) Etki Őekli bakımından hormonlar

- Kinetik etkili
- Metabolik etkili
- Morfogenetik
- Davranışlar üzerine etkili

Kinetik etkili hormonlar

- Epinefrin ve oksitosin kas kontraksiyonu üzerine etkilidir.
- Sekretin ve gastrin ekzokrin bezlerin sekresyonuna neden olur.
- CTH, TSH, FSH, LH endokrin bezlerin hormon salınımını düzenler.
- Hipotalamusun nörosekretör hücrelerinden salgılanan hormonlar adenohipofizden hormon salınımını denetler.

Metabolizmaya etkili hormonlar

- Genellikle dokudaki mad.lerin dengede tutulmasını ve kimyasal reaksiyonların hızlarını düzenlerler.
- Tiroksin hücrelerin solunum hızını,
- İnsulin ve glukagon CH metabolizmasını,
- GH protein metabolizması ve dengesini,
- ADH vücudun su dengesini, Aldosteron elektrolit dengesini,
- Parathormon, Kalsitonin ve Vit D3 Ca - P metabolizmasını düzenler.

Morfogenetik etkili hormonlar

Canlının tüm vücudunda ya da belli bir organında biçimsel, yapısal değişime neden olurlar.

- GH, organizmanın büyümesini ve rejenerasyonunu
- Tiroksin, metamorfozu
- Steroidler, tüy ve deri deęişimini
- FSH, folikül gelişimi ve spermatogenezin bazı evrelerini
- LH, ovulasyonu ve genital yolların farklılaşmasını
- Östrojenler ve androjenler ikincil eşeyssel özelliklerin belirlenmesini

Davranışlar üzerine etkili hormonlar

- Östrojenler, progesteron, androjenler ve prolaktin sinir sistemin gelişimine trofik olarak etkir ve özel uyarımlara duyarlılık oluşturur

Hormonların etki şekilleri

Hormonlar salgılandıkları noktadan hedef hücrelerine gidiş şekillerine göre de sınıflandırılabilirler.

Endokrin etki: Hormonlar kana salgılanarak vücut içindeki hedef hücrelere taşınırlar (insülin gibi).

Parakrin etki: Hormonlar hücre dışı ortama salgılanır ve komşu hedef hücrelere nüfuz ederler (eikozanoit hormonlar).

Otokrin etki: Hormonlar ise hücre yüzeyindeki reseptörlere bağlanarak kendilerini salgılayan hücreyi etkilerler.

İntrakrin etki: Hücrede sentezlenen hormonun hücre dışına salınmaksızın hücre içinde işlev görmesidir.

Sentezlendikleri yere göre hormonlar

- Hipotalamus hormonları
- Hipofiz hormonları
 - Ön lop hormonları
 - Orta lop hormonu
 - Arka lop hormonları
- Tiroit hormonları
- Paratiroit hormonu
- Pankreas hormonları
- Böbrek üstü bezi hormonları
 - Adrenal korteks hormonları
 - Adrenal medülla hormonları
- Cinsiyet bezleri hormonları
 - Erkek cinsiyet hormonları
 - Dişi cinsiyet hormonları
- Gastrointestinal ve diğer doku hormonları